

Oponentní posudek diplomové práce Anežky Zákopčaníkové „koncepte rozvoje malého města Rožmitál pod Třemšínem“

Úvod a popis návrhu

Zpracovatelka si vytyčila jako cíl vytvoření urbanistické a krajinné koncepce pro Rožmitál pod Třemšínem, které představuje podle autorky práce město s velkým krajinným potenciálem a historickým odkazem Jana Jakuba Ryby, přičemž ale čelí spíše stagnaci. Zpracovatelka prací míří k návrhům podtrhujícím kvalitní prostředí pro život.

V úvodu analytické části autorka shrnuje, proč zvolila téma spíše vesnického mikroregionu. V době všeobecného trendu stěhování se do měst je podle ní český venkov poněkud opomíjen a čelí různým problémům d stárnutí obyvatel po chřadnoucí prostředí. Autorka chce v práci navrhnout kvalitativní změny ve vybraném sídle tak, aby vytvářelo příjemné podmínky pro rodinný život.

V analýze zpracovatelka popisuje dnešní stav Rožmitálu. Obec je obklopena lesy ze tří stran a představuje přirozené spádové sídlo několika vedlejších obcí. Celý mikroregion populačně slábne, ubývá zde obyvatelstva. Projevuje se trend stárnutí populace, zvětšování nejstarší skupiny obyvatelstva. Oproti zbytku Středočeského kraje Rožmitál díky své periferní poloze „nemládne“. Vzdělanost v sídle je o něco nižší než je průměr České republiky. Značná část obyvatel pracuje v průmyslu a stavebnictví, naproti tomu zaměstnanost ve školství, zdravotnictví a sociální oblasti mezi roky 2001 a 2011 klesla.

V uvedených letech naopak mírně vzrostl počet neobydlených bytů. Analýza spádovosti jednotlivých sídel mikroregionu mimojiné konstatuje, že část sídel mikroregionu nemá jako přirozené centrum Rožmitál, ale spáduje převážně do jiného města, do Březnice. Velká část obyvatel Rožmitálu spáduje do Příbrami, menší potom do Plzně. V analýze dostupnosti autorka znázorňuje chybějící propojení mezi jednotlivými sídly, v místech zmizelých mezi atp. V krajinné analýze autorka pojmenovává dominanty, průhledy i typy krajiny mikroregionu. Dále je zmíněno, kde se nachází jaké školské zařízení. Analýza dopravní dostupnosti říká, jak rychle lze z Rožmitálu dojet do dalších center autem nebo autobusem. Zpracovatelka se věnuje též popisu historie Rožmitálu a také životu významného hudebního skladatele Jana Jakuba Ryby, který v Rožmitále složil svojí Českou mši vánoční.

V návrhové části autorka předestírá v úvodu návrh své vize. Rožmitál má nabízet kvalitní prostředí pro život, odkazovat se na svou tradici a krajinu kolem a podpořit v Brdech každodenní rekreaci pro obyvatele i návštěvníky.

Autorka navrhuje, aby se v rámci mikroregionu podpořil rozvoj spádových sídel, ostatní se potom vlastně rozvíjet nemají. V krajině autorka navrhuje obnovu a doplnění pěších tras, jejich zokruhování a propojení do logických celků. Benefit nových spojení je přitom jak estetický, tak praktický z hlediska vodního režimu krajiny.

Pro Rožmitál nabízí autorka vizi coby kulturní město nabízející vyžití pro obyvatele i návštěvníky i klidné bydlení v krásném prostředí. Autorka navrhuje rozvoj sídla v doplnění zástavby v pěší dostupnosti stávajících center, rekreačních tras i dopravní infrastruktury.

Podrobněji se autorka věnuje návrhu tří okruhů rekreačních stezek, jejichž trasování vychází z analýzy místních pamětihodností a nabízí seznámení s historií, životem Jana Jakuba Ryby i krajinnou procházku s tématem vodních ploch.

Kromě podrobného popisu jednotlivých tras autorka také navrhuje možnost konání festivalu spojeného s J.J. Rybou. Zpracovatelka podrobně navrhuje vzhled orientačních prvků stezky Jana Jakuba Ryby.

V návrhu detailu doplňuje autorka zástavbu centra města navrženým objektem hotelu a restaurace a obytnými objekty. Navrženy jsou rozsáhlé úpravy parteru, instalace mola a různých pobytových prvků atp.

Hodnocení a komentář

Téma práce pokládám za navýsost aktuální. V českém kontextu pragocentrismu a vylidňujícího se venkova a periferních oblastí je vhodné sledovat důvody k migraci a snažit se jít proti trendu vytvářením nové nabídky na venkově.

Analytická část je zpracována podrobně a přehlednou formou, vhodně graficky vyjádřena. Popis jednotlivých členských obcí mikroregionu je jediný hodně různorodý a nesouměřitelný. Koncept naučných stezek je vhodně zvolené téma propojující existující zajímavosti Rožmitálu i mikroregionu. Celkový potenciál návštěvnosti všech bodů zájmu by se při realizaci těchto kontextových stezek zvýšil. Image města a identita města by byla realizací těchto stezek jistě značně podpořena.

Autorka v analýzách srovnává populační vývoj obce Litomyšl a Rožmitál. Toto srovnání by jistě bylo zajímavé i v jiných oblastech než pouze v počtu obyvatel. Bylo by velmi zajímavé přijít na to, proč město jako Litomyšl má tak skvělou pověst a lidé se sem jezdí dívat na kvalitní architekturu i za kulturou a řada menších sídel takový zvuk zdaleka nemá.

Autorka nevyvozuje z analýzy důvody, proč místo populačně stagnuje. Osobně se domnívám, že lidé odchází za prací resp. za lépe honorovanou prací. Proto, pokud je cílem je v místě udržet, měla by podle mě celková vize sledovat nabídku pracovních míst v dostupné vzdálenosti, ve spádových obcích a podobně. Z vize není úplně patrné nakolik se má město věnovat cestovnímu ruchu. Přímo Rožmitál nabízí vhodnou polohou východiště pro návštěvníky Brd, ale v práci na tuto skupinu, která může přinést do města peníze i pracovní místa, není kladen příliš velký důraz.

Autorka zmiňuje, že město je ideální pro klidný život pro rodiny s dětmi. Podle mého názoru by bylo vhodné i v návrhové části více rozvést, čím město může právě této skupině vyjít vstříc. Stezky jako významný pilíř návrhové části jsou skvělým a aktuálním motivem, který odpovídá trendu posilování identit místa. To může v dnešním globalizovaném světě přilákat návštěvníky i podpořit místní a podnikání a aktivitách navázaných na lokální dědictví.

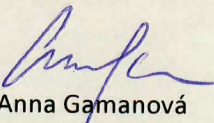
Práci by jistě pomohl přímý kontakt s lidmi bydlícími v obci. Ten pravděpodobně proběhl, ale není v práci prezentován. Zpětná vazba pro navržené opatření od místních by práci prospěla.

Urbanistický detail je vhodně a citlivě zpracován a doplňuje v duchu požadavku na kvalitní životní prostředí město. Ztvárnění stezky Jana Jakuba Ryby rovněž vychází vstříc moderním a aktuálním trendům a má šanci přitáhnout lidi.

Závěrečné hodnocení

Celkově práci hodnotím jako zdařilou, věnuje se velmi aktuálnímu tématu a reaguje na trendy posílení identity a image místa. Navrhuji hodnocení výborně.

V Kladně dne 7.6. 2019

Ing. Arch. Anna Gamanová